

Pau Maynés (Conservador-restaurador de fotografia per l'IFROA, actual Institut National du Patrimoine (Paris) i cofundador de l'empresa Corebarna, S.L. Actualment combina la seva activitat professional amb la docència a l'INP, a Paris)

Actualitat professional en conservació de béns culturals: una mirada actual a la conservació de fotografies a França

La seva conferència va tractar del tema del desenvolupament de la professió del conservador de fotografies a Catalunya i, sobretot, de la poca implicació de les institucions en la promoció d'aquesta especialitat.

Va començar citant la situació de la fotografia a Espanya als anys 1940, que es trobava en mans d'autodidactes i d'associacions de fotògrafs. Els orígens de l'interès per la història de la fotografia comencen als anys 1970 i 1980, en que l'activitat fotogràfica es desenvolupa a Catalunya des de la iniciativa privada (Fundació La Caixa, Caixa Catalunya, Foto Colectània), i també a través de manifestacions com la *Primavera fotogràfica* dels anys 1980 i 1990.

Comenta en particular la creació de *El Llibre blanc del patrimoni fotogràfic a Catalunya*, pel que fa a la organització de l'activitat i la necessitat dels professionals de la conservació fotogràfica. Es feia èmfasi en la necessitat de fer veure a la comunitat acadèmica, científica, a l'Administració i a la opinió pública, la importància de considerar la fotografia com a imatge i objecte d'art i no tan sols com a document.

La conservació de la fotografia a França

Va esbossar l'exemple francès i la implicació de l'estat en la construcció d'infraestructures i recursos per a la preservació del patrimoni fotogràfic a França, que a partir de mitjans dels anys 1970 crea la Inspecció General de la Fotografia. Posteriorment es creen les formacions universitàries, les beques i s'impulsa l'adquisició de col·leccions de fotografia.

Actualment els professionals i els tallers privats participen de licitacions públiques organitzades per l'Estat. Tan sols els graduats en quatre escoles reconegudes es poden presentar a aquestes licitacions públiques: l'IFROA, la universitat, i les escoles oficials d'Avignon i de Tours.

La situació actual a Catalunya

La situació a Catalunya no ha millorat gaire al segle XXI, del qual han passat ja 17 anys i encara estem amb comissions d'experts per posar en marxa un Pla Nacional de Fotografia que no té pressupost. Aquesta manca de planificació i d'inversió en el patrimoni fotogràfic fa que una part important d'aquest patrimoni hagi hagut de marxar del país. Recordem el cas del fons Agustí Centelles, avui a l'Arxiu de Salamanca "por un puñado de euros" i una mala gestió del nostre govern, o la manca de suport a les col·leccions que funcionen amb especialistes d'altres disciplines, arxivers, bibliotecaris o historiadors en plantilla, quan els professionals especialitzats ens veiem obligats a buscar feina a l'estranger.

Conclusió

A Catalunya hi ha hagut un moviment des de baix, des del sector professional, que no han recollit els responsables de la conservació del patrimoni. No hi ha especialistes en la conservació-restauració de la fotografia i per finalitzar, s'apunten dues qüestions: val la pena formar-los o és millor que es formin a l'estranger? Hi ha una voluntat d'invertir en la conservació de la fotografia?

Les institucions de referència han de tenir especialistes i hi hauria d'haver un laboratori que pogués donar servei. La fotografia segueix considerant-se com a material d'arxiu, es conserva en espais climatitzats i en bones condicions, però encara queda molt camí per recórrer.